

Sindikalne letne skupščine počkajo v tekmovalnem razpoloženju

Dan za dnem se vršijo na področju ptujskega okraja letne skupščine članov sindikalnih podružnic.

Lahko rečemo, da je bila večina dosežkih izvedenih skupščin dobro pripravljena. Najboljše so bile pripravljene skupščine v Pletarni Ptuj, Bolnišnici Ptuj in Petoviji v Ptuj. Politično in tehnično se je najbolje pripravila na skupščino sindikalna podružnica Pletarne. V diskusiji so člani sindikata prikazali vse pomanjkljivosti in nepravilnosti v preteklem letu. Iz diskusije je novozvoljeni odbor mnogo pridobil za bodoče delo. V razpravi je bil predelan plan za vsak oddelek posebej. Kolektiv se je na skupščini obvezal, da bo plan za leto 1950 izpolnil do 29. novembra. Po diskusiji o brigadnem siste-

mu dela so sprejeli sklep, da bodo uvedli v najkrajšem času brigadni sistem dela in delo na tekočem traku. Kolektiv se je tudi obvezal, da bo uvedel tekmovalanje za večjo storilnost v produkciji.

Sindikalna podružnica Pletarne Ptuj je doslej edina, ki je na skupščini podrobno razpravljala o letnem proizvodnem planu in sprejela konkretne obveze.

Nedvomno bodo dale skupščine ostalih podružnic v okraju mnogo novih zamisli in pobud za še uspešnejše in tesnejše sodelovanje med podjetji in sindikalnimi podružnicami, kar bo znatno prispevalo k hitrejši graditvi socializma v FLRJ.

Občni zbor Sindikalne podružnice Avtoprevoznika Ptuj

V soboto 28. januarja je Sindikalna podružnica Avtoprevoznika imela redni letni občni zbor. Kot predstavnik OLO je prisostvoval občenemu zboru tov. Vrbnjak Jože.

Funkcionarji podružnice so dali izčrpana poročila o delu podružnice v letu 1949. Predsednik je v svojem referatu prikazal težkoče pri izpolnitvi plana podjetja. Poudaril je, da je podjetje kljub težkočam izpolnilo svoj letni plan do 28. novembra 1949. Celo preseglo

ga je in s tem doseglo drugo mesto proizvodnih podjetij v LRS.

Na koncu se je članstvo, zavedajoč se težkoč stanice mladih tehnikov, naših najmlajših, obvezalo, da bo prevzel patronat ene od stanic mladih tehnikov. Ob enem se je obvezalo članstvo, da bo pomagalo KOZ s prostovoljnimi delom pri popravilu kmetijskih strojev in ostalega, kar spada v kovinarsko stroko.

Terenske organizacije OF bodo doprinesle svoj delež za napredek v Ptuj

Peti teren OF v Ptuj je na svojem sestanku 25. januarja pregledal svoje delo in ugotovil uspehe in napake v minulem letu. Razčlenil in prediskutiral je plan dela plenuma OF za leto 1950 z dne 10. jan. t. l.

Člani so sklenili, da se bodo vršili redni mesečni terenski sestanki vsako tretjo sredo v mesecu in da se bo udeležilo teh sestankov 70 odstotkov članstva OF.

Glede izletov v okviru MOOF so sklenili, da bodo priredili poleg teh še terenske izlete. Izrazili so željo, da bi imeli pristop k sejnam plenuma OF.

Vse ostale točke plenuma za plan dela v tekočem letu so bile soglasno sprejete.

Plan terena:

1. Razširitev in ureditev Rogozniške ceste. Ruševine bodo razvozili, tamkajšnji člani pa bodo prevzeli drugo delo.

2. Enak sklep, so prevzeli za nasipanje pespota na Tratah. Predlog tovariša Čučka glede izdelave regulacijskega načrta mesta Ptuja so soglasno sprejeli.

3. Glede moralno ogroženih otrok so sklenili, da jih bo teren vodil v evidenci ter jim posvečal vsjo pozornost.

Članarina se pobira redno. Tudi k prostovoljnemu delu člani radi pristopajo, le da o tem molče v svoji skromnosti. Ker nimajo točnih podatkov, ne morejo beležiti uspehov. Da bi to napako odpravili, so sklenili, da bodo prikrbeli vsakemu članu izkaznico prostovoljnega dela ter na vsakem sestanku razpravljali nekaj časa o prostovoljnem delu.

Ob osmem domačem umetniškem filmu

Kulturna dediščina, ki smo jo prevzeli po stari Jugoslaviji, je bila enaka gospodarski. Kazala je veliko zaostalost. Saj tudi ni mogla biti drugačna, ker je bila odvisna od te. Družbena ureditev nove Jugoslavije zahteva odpravo te zaostalosti. Nastopil je čas, ko z največjim elanom izvršujemo to, kar smo zamudili in dohitavamo druge narode. Znano je, kakšne uspehe smo dosegli in dosegamo na gospodarskem polju. Predvsem v industrializaciji in elektrifikaciji smo že marsikoga prehiteli. Ti uspehi niso mogli ostati brez vpliva na kulturno in prosvetno stanje. Naša vlada nenehno kaže skrb za dvig kulturno prosvetne ravni. Kjer je vladala nepismenost, so jo analfabetični tečaji odpravili ali jo odpravljajo. Kjer ni bilo šol, so sedaj sedemletke. Odprto je veliko število novih srednjih in strokovnih šol, manjkajoče fakultete in odseki na obstoječih univerzah. Odprte so nove univerze v Sarajevu in Skoplju. Pripravila se otvoritev dveh fakultet kot osnove novi črnogorski univerzi v Titogradu. Odprte so razne visoke šole; nekatere prvič v zgodovini Jugoslavije. Primer: Visoka filmska šola, Novinarska in diplomatska visoka šola v Beogradu. Viden napredek je zabeležen pri naših najvišjih kulturnih ustanovah — Akademijah znanosti in umetnosti. To je čas kulturne preobrazbe in socialistične prevzgoje človeka!

Pri vzgoji novega socialističnega človeka imajo glavno vlogo tisk, radio, gledališče in — film. Pri nas so se kinematografi osvojili gospostva filmske plaže proizvodnje UFA in FOX. Naša filmska platna so postala prosta za napredne filme in prvič so se na naših platnih pojavili domači filmi. V kratki dobi štirih let so bile prebrede začete težave. Posnetih je bilo na tisoče metrov dokumentarnih filmov, mesečnih in tedenskih pregledov. Vse je bilo kronano s prvim domačim umetniškim filmom »Slavica« v proiz-

vodnji srbskega filmskega podjetja Avala-film. Od tedaj je naša kinematografija napravila veliko pot. Do konca 1949. l. je bilo devet domačih filmskih premier. V začetku tega leta bosta še dve naslednji: Novi film iz socialistične graditve — o gradnji hidrocentrale z naslovom »Jezero« in prvi domači pravilni film »Čudodelni meč«. Pokazalo se je, da je film vzor umetnosti, ki mnogo doprinese k razvoju nacionalne kulture. Zato se je v vseh republikah razvila republiška filmska proizvodnja. Zato ni čudno, da Bosna-film iz Sarajeva, bosanske filmsko podjetje, že snema svoj prvi umetniški film »Major Bauk«. Scenarij zanj je napisal Branko Čopić. Njegova premiera bo v istem času kot premiera drugega slovenskega umetniškega filma »Trst«, mogoče celo nekoliko prej. Bosna-film pripravlja snemanje drugega bosanskega umetniškega filma, Vardar-film iz Skoplja pa snemanje prvega makedonskega umetniškega filma. Pred kratkim osnovano filmsko podjetje Črne gore Lovćen-film pripravlja snemanje svojega umetniškega filma. Hrvatsko filmsko podjetje Jadran-film, ki je doslej ustvarilo dve vredni filmski deli »To ljudstvo bo živelo« in »Zastava«, snema prvi jugoslovanski umetniški film s športno vsebino »Plavi številk 9«.

Ce resumiramo doseganje uspehe jugoslovanskega filma, vidimo, da niso brezpomembni in da je največja aktivnost zabeležena pri srbskem filmskem podjetju. Težko pa je in ni mogoče na tem mestu objasniti, zakaj nam naše slovensko filmsko podjetje Triglav-film iz Ljubljane ni moglo dati še lani novega slovenskega filma. Premiera filma »Na svoji zemlji« je bila že leta 1948. Velik uspeh prvega slovenskega umetniškega filma nas vendar ni mogel uspašati. Ali so po sredi tako velike objektivne težave? Kakšne so te? Ali Triglav-filmu bolj »leži« dokumentarni

Kolektiv Mestnih obrtnih delavnic v Ptuj — nosilec prehodne zastave

V četrtem tromesečju lanskega leta so organizirali delovni kolektivi iz Ptuja in okolice tekmovalja za večjo storilnost v produkciji.

Tako so bile v 21. tekmovalnih zajete 104 brigade s skupno 3371 člani sindikata. Doseženi so bili vidni tekmovalni uspehi. Prednjačili so: Tovarna voalnih izdelkov v Majšperku, Tovarna perila v Ptuj, »Gradis« v Strništu, Mestne obrtne delavnice v Ptuj. Poedini člani tekmujočih brigad so prekoračevali dnevni plan za 140 odst.

V januarju t. l. je bilo ocenjevanje lokalnih podjetij glede na to, kateri kolektiv je najbolje izvršil planske, organizacijske in politične naloge.

Prvo mesto je z delom zavzel kolektiv Mestnih obrtnih delavnic in postal nosilec prehodne zastave Okrajnega sindikalnega sveta in OLO Ptuj. Drugo mesto je dosegel kolektiv Pletarne iz Ptuja, tretje pa kolektiv Tovarne perila v Ptuj.

Kolektivna, patriotična in tekmovalna zavest delavcev in nameščencev podjetij v ptujskem okraju ter vrsta doseženih uspehov potrjujejo, da vodi KPJ vse delovno ljudstvo po pravi poti v socialistični družbeni red in da so vse klevete Informbiroja neuspeli pokusi zaviranja graditve družbenega gospodarstva v FLRJ.

Kolobar življenja

Nove družine

V mesecu januarju je bilo v ptujskem Matičnem okolišu sklenjenih 34 zakon-skih zvez.

Poročili so se: Štrukelj Egon in Klinc Marija, Rajh Leopold in Slameršak Marija, Zdravac Jenež in Primožič Marija, Klinc Anton in Fürst Neža, Gojkošek Martin in Malek Marija, Tomažič Franc in Bombek Marija, Horvat Franc in Merc Veronika, Lončarek Ignac in Solina Ivana, Petek Franc in Vogrinec Terezija, Hrnčič Jože in Peklar Julijana, Kosce Stanko in Toplak Ivana, Pavlovič Živojin in Stebih Zofija, Ziahtič Franc in Golob Pavla, Vajda Franc in Bežjak Terezija, Lorenčič Jože in Sumej Irma, Vogrinec Alojz in Cvetko Marija, Fraš Janez in Furman Marija, Golob Janez in Čeh Marija, Masten Franc in Voglar Ana, Ber Rudolf in Kosi Marija, Petek Jožef in Crk Terezija, Donaj Jakob in Kokol Marija, Majerič Alojz in Znidarič Ana, Vogrinec Franc in Vavpotič Marija, Ciglar Franc in Robit Slavica, Ciglar Alojz in Zelenko Marija, Bombek Franc in Čuš Terezija, Čeh Alojz in Osenjak Olga, Lesjak Alojz in Meznarič Marija, Slatič Franc in Petrovič Ana, Lončar Karel in Kveder Karolina, Preložnik Franc in Pihler Elizabeta, Ristič Stefan in Rösler Edita, Kramberger Franc in Bombek Anica.

Novorojenčki

V okolišu Matičnega urada Ptuj je bilo v mesecu januarju 76 novorojenčkov. Od tega je bilo živorojenih fantkov 39, deklic 33 in 4 mrtvorojeni.

Smrti

V istem mesecu je bilo 32 smrtnih slučajev, od teh je bilo 17 moških in 15 žensk.

ZAHVALA

Okrajni odbor Rdečega križa Ptuj se zahvaljuje pogrebem Kožel Marije iz Rodnega vrha, kateri so darovali Rdečemu križu za dobrodelne namene znesek 600 din. — OO RKS Ptuj

film? Kot smo rekli, je tudi umetniški film velik delež k razvoju nacionalne kulture. Opravičila ni, da bi prav naš film v tem zaostajal.

Kmalu po premieri »Zastave«, drugega hrvatskega umetniškega filma, izdelanega v zagrebškem filmskem podjetju Jadran-film, ki je predstavljal prvo domačo filmsko premiero v minulem letu in je žel obilo uspeha, je bil na sporedu v Beogradu že novembra minulega leta novi domači film »Barba Zvane«. To je prvi umetniški film, ki ga je izdelalo naše centralno filmsko podjetje Zvezda-film iz Beograda. V isti produkciji je bil izdelan tudi tretji jugoslovanski umetniški film v lanskem letu »Zgodba o tvornici« (»Priča o fabrici«) »Zgodba o tvornici« predstavlja drugo poizkus (poleg filma »Življenje je naše«) oživitve dogodka iz naše povojne stvarnosti na platnu. Segva v nedavno preteklost. Obdeluje problem nacionalizirane tvornice.

Naš osmi umetniški film »Barba Zvane«, ki ga pravkar vrtijo v Ptuj, je bil izdelan, kot smo že zgoraj omenili, v produkciji Zvezda-filma. Reči moramo, da je »znamenit« po tem, ker je bil ustvarjen izključno po slušateljih Visoke filmske šole iz Beograda. Razen scenarista in režiserja filma, ki je naš najbolj znani filmski delavec Vjekoslav Afrič, direktor Visoke filmske šole, so vsi igralci, asistenti režiserja, dekoraterji, scenografi itd., s samim direktorjem filma študenti te šole, kar predstavlja skoraj edinstven primer v zgodovini filma sploh. Da smo na tak način ustvarili umetniški film, je kriva naša skromna filmska tradicija, ki nas sili, da delamo z vsemi močmi, ki jih imamo. Drugič pa to izraža socialističen značaj naše filmske šole. Poleg teoretičnega znanja, ki ga daje svojim študentom, jim omogoča ves čas študija tudi praktično delo. V tem se razlikuje od podobnih šol v buržoasnih deželah. Tam so šele absolventi takih šol pripušteni k samemu ustvarjalnemu delu. Na tem mestu lahko omenimo znani sovjetski film »Mlada garda« po slovitim Fadejevem romanu. V njem so prav tako večino vlog odigrali stu-

Veseli nas pozornost, ki jo izkazuje napram starim ljudem

Socialno zdravstveni svet MLO Ptuj je priredil starim in onemoglim ljudem Novoletno jelko 1. jan. 1950. Ker je bil lep, sončen dan so se povabilenci udeležili prireditve v lepem številu.

Tov. Zorčič Franc je kot predsednik otvoril prireditev, pozdravil navzoče in razložil pomen Novoletne jelke. Jasno podčrtal staro kapitalistično Jugoslavijo, ki je izkoriščala zlasti delovne ljudi do onemoglosti, potem jih pa prepuščala beračenju in dobroščinstvu ljudi. Nova socialistična Jugoslavija pa skrbi za te žrtve in jim skuša pripraviti vsaj lepše dni v njihovi starosti.

Oskrbovanci so s solznimi očmi sledili govoru in ostalim točkam ljubke prireditve. Njihove oči pa so se tudi rado-

vedno obračale na pripravljena darila, ki so jih po končani prireditvi sprejemali s hvaležnostjo in ginjenostjo.

27. jan. 1950 je imel socialno zdravstveni svet sejo in obracun te obdaritve. Žene antifašistke, obiskovalke otrok, so nabrale po svojih terenih 32.000 din. Tudi OLO je prispeval lepo vsoto. Ker so bila sredstva na razpolago, je bilo mogoče obdariti 140 starih in onemoglih ljudi. Socialno zdravstveni svet se na tem mestu zahvaljuje vsem darovalcem in nabiralcam, ki so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli k tako lepi obdaritvi.

Socialno zdravstveni svet si je na tej seji zadal nove, človekoljubne naloge za tekoče leto.

J. J.

Mladinsko protestno zborovanje v Ptuj

Dne 25. jan. je imela mladina v Ptuj protestno zborovanje zaradi izključitve Ljudske mladine Jugoslavije iz Svetovne Federacije demokratične mladine. Navzočih je bilo ca 180. Sekretar OK LMS tov. Šegula Jože je v referatu med drugim dejal: »Naša organizacija LMJ je bila pobudnik in soustanovitelj SFDM. Izvrševala je vsa načela ter vedno delala na tem, da se mladinsko gibanje združi postane enotno. Danes nam to

enotnost rušijo. Naša pravična borba bo to enotnost ponovno skovala tako močno, da je boneden ne razbije. N: sile, ki bi mogla zdrave ljudi, ljudi, ki ljubijo resnico, odvrgniti od naše Partije in tov. Tita.

Poslana so bila pisma CK KPJ, CK LMJ in CK LMS. V pismu CK KPJ je med drugim rečeno: »Tudi izključitev Ljudske mladine iz SFDM nas mnogo ne razbija. To je le formalno dopolnilo k izvajanju njih politike. Naš odgovor na vsa razbijašča enotnosti so uspehi je naša socialistična stvarnost. Obljubljam vam, da ne bomo nikdar štedili svojih moči, kadar gre za zmago resnice, za boljše življenje delovnemu človeku. Naše geslo je: Enotna Partija — enotno ljudstvo — pravična borba — naša zmagala«.

P. M.

PTUJSKE UGANKE

1.

V katerem podjetju v ptujskem okraju so delavci prepričani, da jim pripada »četrta obroka«, pa tega ne dobio in »ma« trajo, da sta tega kriva upravnik in administrator, ker sta stavila v zadevno poročilo pripombo: »Tukajšnji delavci so posestniki«?

2.

Katera pekarna v Ptuj zažge največkrat kruha, ki ga prinesejo v peko stranke?

3.

Katera mladinska igralska skupina smatra, da ni v zadnjem času pravilno nagajena, četudi si je priporila v Ljubljani v kategoriji B prvo mesto?

4.

Katero ustanovo v Ptuj in okolici imajo samo še za nekaj dni drv in premo-ga in ne vedo, s čim bodo potem kurile?

5.

Kateri kmet iz Lancove vasi je pustil v jeseni zadržni sejnalnik v Popovcih na cesti, od koder ga je nekdo potegnil na mesto, kjer ga je dolgo izpiral dež?

6.

Na katerem državnem posestvu rešujejo delavci vprašanje, zakaj niso mogli dobiti toliko vinskih tropin za lastno žganjekubo, da jim ne bi bilo treba kupiti litra žganja po din 151.— in da ne bi bile tropine v silosu mesto lucerne, ki je ostala na večji površini nepokosena?

*

Rešitve uganek bomo objavili v prihodnji številki. Rešitelji uganek morajo dati svoj točen naslov, da jim lahko nakazamo nagrado.

Kulturno prosvetno delo v Podgorcih

V Podgorcih je ponovno zaživelo kulturno prosvetno delo. Po uspehli kulturnih prireditvah smo sklenili ustanoviti izobraževalno umetniško društvo.

Za ustanovitev društva so si mnogo prizadevali tov. Bombek Zvonko, Stanič Vika, Zveglja Ivan, Notersberg Vinko, ml. in Dovečar Ivan, ki so se tudi sicer ob odrskih predstavah najbolj izkazali.

Na ustanovnem občenem zboru smo sklenili, da se bo novoustanovljeno društvo imenovalo IZUD »Zuran Alojz«, po domačinu, ki je svoječasno mnogo prispeval k dvigu prosvetne in kulturne ravni tukajšnjega prebivalstva. V času okupacije je žrtvoval kot borec za pravice delovnega ljudstva kot talec svoje življenje.

IZUD »Zuran Alojz« zajema KLO Podgorci ter KLO Cvetkovci, ima dve knjižnici, pevski zbor, orkester in dve igralski družini.

Člani društva so izdelali plan dela za leto 1950. Ta obsega poleg 4 odrskih prireditve tudi dokončno ureditev prosvetne dvorane. Pri tem pričakujejo pomoč starejših, izkušenih igralcev ter upajo, da bodo postavljene naloge ob njihovi pomoči, kakor tudi ob pomoči vsega ostalega ljudstva, lahko izvedli. S tem bodo s kulturno prosvetnim dvigom kmečkega prebivalstva v okolici in v Podgorcih pomagali izobraževati ljudstvo in graditi lepše življenje na vaseh v ptujskem okraju.

P.

stah prihaja tudi stari Zvane, ki pride zadnji z zaplenjenim »šarcem« v osvobodeno vas... Zmutilo ga je težko orožje. V vasi mu vaščani kličejo: »Hitreje, barba Zvane, pozen si!«, a barba Zvane se smehlja: »Ze, ze, jaz nikoli ne zamudim, bom te pravočasno prišel«.

Takšna je osnovna nit zgodbe, polne romantičnosti, življenjskega, Zvanetu prirojenega humora, a vendar resnična. Toda prav ta »poetični realizem« je zmotil režiserja, da je zapadel nekaterim vidnim napakam. Prihod Nemcev v vas. Nemci presenetijo partizane na mitingu. Mar niso postavili straž? Zvanetova osvoboditev. Zakaj ga Nemci ne zasledujejo? Izgleda, da je Zvaneta osvobodila italijanska pevnica, prehod čez progo itd. Preveč posrečeno tudi nista prikazana »vedno lačna« italijanska borca. To so režiserjeve napake, prav tako pa tudi scenarij ni »čist«. Scenariet in režiser je ena oseba — Vjekoslav Afrič. Kamera (Mihajlo Ivanjnikov) je svojo nalogo dobro opravila. Tudi zvok, ki ga je posnel Božo Vukadinovič, je dober. O glazbi, ki jo je skomponiral Krešimir Baranovič, bo spregovoril kdo, ki je kompetentnejši.

Igra Zvaneta (Dragomir Felba) je brez napak in kaže velik igralčev talent. Ostale vloge precej zastojajo. Predvsem je slab komandir (Rade Mladženič), kar je v neki meri kriv scenarij. Sicer se pa še precej pozna vpliv šole. Svojo vlogo je dobro odigrala Zvanetova žena (Gita Predič-Nušič). Sovražniki so kolikor toliko prikazani brez karikiranja. Tu je vredno omeniti, da je v tem filmu, v prvem od naših filmov, prikazana diferenciacija v sovražnem taboru. Nekateri glavnije vloge so še: Nineta (Desa Berič), komisar (Kiro Lahčanski), komandant (Branko Vojnovič) in Mara (Nada Mladženič).

Film »Barba Zvane« predstavlja s »Slavico«, ne oziraje se na opisane napake, ki jih imata oba filma, naše najbolj simpatično filmsko delo in je kot tak sprejet po vsej domovini.

D. D.